

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtrek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za označila se plačuje od navadne vristice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kronska veljava.

Od dne 11. avgusta imamo že novi denar, to se pravi: denarja še sicer nimamo, ali postave, ki ga določujejo, so že v veljavi. Od tega dneva naprej lahko rečemo, če damo komu goldinar na roko: Tu ste dve zlati kroni! Ali če damo beraču krajcar, zahvali se nam on lahko: Hvala vam za dva beliča!

Z novim denarjem je torej sedaj že resnica, vsaj v računu in predno poteče leto, dobimo ga tudi v resnici in stari se mu ugaše, vsaj nekaj starih peněz nam izgine po polnem izpred oči. Za sedaj pa velja ves stari denar ravno toliko, kolikor doslej, če izvezemo stare tolarje in dvajsetice (=evancigarice-). Le-te moramo prej ko prej zamenjati za goldinarje, petake itd. Ako človek ne stori tega in še ono srebro obdrži na dalje, potem ne dobi za-nj po novem letu ničesar in nihče ga ne vzame več, tudi ne v zameno. Mi torej našim bralcem svetujemo, da se tega srebra (tolarjev in starih dvajsetic) brž ko brž iznebijo. Pri tolarjih izgubijo že sedaj veliko, ako so tuji n. pr. bavarski; za stare dvajsetice pa še dobijo po 33 kr. in jih še pod to ceno ni treba dati iz roke.

Ali če je ta srebrni denar iz veljave, zato še ostali ni brez veljave. Dosedanje srebro: dva goldinarja, goldinar, $\frac{1}{4}$ goldinarja, potem (nove) dvajsetice, desetice in baker: 4, 1 in $\frac{1}{2}$ krajcarja — ta denar še velja ves tudi naprej, dokler se ne prekliče, da je iz veljave. Ker bode v tem oziru veliko zmot, zato prosimo naše bralce, da si to zapomnijo in se ne dajo nikomur, da jih v tem oziru ukani. Dosedanje (nove) dvajsetice, desetice in ves denar, kar ga je doslej v bakru, ta pride sicer v kratkem iz veljave, toda doslej še ni in on ne pride iz veljave, dokler visoka vlada tega ne izreče. To pa se izgodi očitno in v takem času, da ga more vsakdo še zameniti za novi denar. Ves ostali denar: zlati, srebrni in papirnati pa še ne pride tako hitro ob svojo

polno veljavo. Tudi to se poslej ne izgodi naglo ali v tako kratkem času, da bi si ga človek ne zamenil brez vse težave za nove denarje — za krone ali beliče. Če ga je toliko, da znese 10 ali pet kron, dobi za-nj zlato, sicer pa srebro, beliči pa bodo iz bron. Nekoliko časa še torej, kje do novega leta, ne dobimo novega denarja pred oči, računimo ali govorimo pa že lahko tako, kakor da ga imamo v rokah. Tako hoče visoka vlada in kolikor se dozdeva nam, je od nje to modro, kajti s tem se privadimo novemu denarju hitreje in ko ga dobimo v roke, nam bode nov le po obliki, ne pa po veljavi. Potem pa tudi cena ostane tako pri vseh rečeh stara, kajti plača se sedaj v starem denarju, če se tudi računi po novem; pozneje pa se računi in plača v vse novem denarju. Cena se po takem ne izpremeni lahko, ne na škodo kupcu.

Težko pa tudi ni računati v novem denarju, kajti sedanji goldinar velja dve kroni, sedanji krajcar pa dva beliča in po tem ravna se tudi vsaka višja svota: 5 goldinarjev je 10 kron, 100 gold. pa je 200 kron in 50 krajcarjev je 1 krona. Če se torej človek tudi sicer težko privadi kaki novi reči, novemu denarju, sodimo da se vsakdo, tudi če že stoji visoko v letih, privadi brez večje težave.

Je-li bila potreba za to, da se vpelje novi denar, tega sedaj, ko je že v veljavi, ne vprašamo, pač pa želimo, da imamo z njim več sreče, kakor s starim. Le-ta je bil v veljavi od leta 1858 in ves ta čas nismo imeli sreče ne na bojišči, ne v domačem političnem življenji. Pač vemo, da denar ni bil kriv ne nesreče na bojišči leta 1859 in 1866, ne nesreče dvalizma 1867 in vednih preprirov, ali te nevolje smo v naši državi doživeli, dokler smo računali v srebru. Naravno je torej, da nam one pridejo na misel, ko se poslavlja od nas srebrna veljava in se oglaš zlati doba. Upamo, da nam zlata, kronska veljava prinese s časom v resnici zlato, torej srečno dobo!